

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213206142
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8213206142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 26 429 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, X., o zaplatenie 164 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 3C 170/2013 - 107 zo dňa 20.01.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku, ktorým súd prvého stupňa konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 164 eur od 20.02.2010 do zaplatenia zastavil.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 164 eur od 20.02.2010 do zaplatenia zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 261 ods. 3 písm. d), § 265, § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, čl. 3 ods. 1 a 2 a čl. 5 smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 25 ods. 1, 2, 5 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 3 ods. 1, § 39, § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 6, 7 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 ods. 1, § 3, § 5, § 10, § 11 ods. 1, § 14 ods. 1, § 17, § 20, § 23 ods. 1, § 33 ods. 1, § 38 ods. 1, § 44 ods. 3, § 48 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 zákona č. 191/1950 Zb. Uviedol, že žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na zaplatenie zmenkovej sumy 164 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 164 eur od 20.02.2010 do zaplatenia a ročným úrokom vo výške 6 % zo zmenkovej sumy 164 eur od 06.05.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 0,55 eura, ako aj k náhrady trov konania v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie“ alebo „nariadenie č. 861/2007“). Žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 30.09.2009 na zmenkovú sumu 164 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 20.02.2010 do zaplatenia.

Súd prvého stupňa z exekučného spisu sp. zn. 3Er 787/2010 zistil, že dňa 30.09.2009 uzavreli žalovaná ako dlžník a POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598 ako veriteľ zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na

základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi sumu 100 eur, pričom dlžník sa veriteľovi zaviazal zaplatiť mu okrem poskytnutej sumy aj poplatok vo výške 68 eur, teda spolu 168 eur v 6 mesačných splátkach po 28 eur, počnúc dňom 15.10.2009. V zmysle čl. 17 zmluvných podmienok (označený ako dohoda o vyplnení zmenky) na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa stal splatný celý dlh. Súd ďalej uviedol, že predložená zmenka bola vystavená dňa 30.09.2009, pričom ide o vistazmenku opatrenú doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o., za ktorého podpisoval konateľ spoločnosti, indosoval túto zmenku, pričom na druhú stranu zmenky vpísal : namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 26429705.

Po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa skonštatoval, že súd je povinný v spotrebiteľských veciach skúmať aj právny vzťah, ktorý zmenka zabezpečuje a posudzovať ho podľa právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské právo. Vzhľadom k tomu, že predmetná zmenka bola vystavená v prospech veriteľa a jej prvého majiteľa, ktorý je podnikateľom, vykonávajúcim svoju podnikateľskú činnosť aj poskytovaním úverov nebankovým spôsobom, bol tu reálny predpoklad, že právo uplatňované zo zmenky môže mať právny základ v spotrebiteľskom vzťahu. V zmysle platných predpisov a judikatúry Európskeho súdneho dvora je povinnosťou súdu v každom štádiu konania bez výnimky ex offio skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah a ak súd dospeje k pozitívnemu zisteniu, na uvedený vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva. Súd ďalej konštatoval, že zmluva o úvere medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľom a prvým majiteľom zmenky a žalovanou, ako dlžníkom, je absolútne neplatná. Právny predchodca žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 30.09.2009 zmluvu o úvere. Z údajov zverejnených v Obchodnom registri vyplýva, že veriteľ je právnickou osobou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná je fyzickou osobou, nepodnikateľom. Vzhľadom k subjektom uzatvárajúcim zmluvu, súd mal preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu tzv. spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľská zmluva predstavuje osobitný druh zmluvy, pri ktorej na jednej strane vystupuje v silnejšej pozícii dodávateľ, osoba konajúca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na druhej strane v slabšej pozícii spotrebiteľ, fyzická osoba, ktoré pri jej uzatváraní a plnení nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uviedol, že v tomto prípade na posúdenie zmluvného vzťahu nemožno použiť ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na to, že poskytnutý úver bol v sume 100 eur. Súd po zistení, že v uvedenom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, poskytujúc slabšiemu účastníkovi zmluvy ex offio právnu ochranu v zmysle zásady ochrany spotrebiteľa, preskúmaval platnosť pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy ako celku, lebo platnosť spotrebiteľskej zmluvy bola nevyhnutným predpokladom pre následné posudzovanie zabezpečovacej zmenky, ktorá zabezpečovala pôvodný záväzkový právny vzťah. Zmluva, ktorou bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 100 eur obsahuje poplatok za uzavretie zmluvy vo výške 68 eur, čo činí 68 % z požičanej sumy. Čo obsahuje uvedený poplatok je bližšie špecifikované v článku 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorého vyplýva, že predmetný poplatok je tvorený z jednej tretiny z dohodnutého úroku a z dvoch tretín z nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, bez bližšieho uvedenia obsahu a konkrétnej výšky týchto nákladov. Zmluva je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to najmä, ale nielen v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (zmluvná pokuta, blankozmenka, uznanie dlhu a pod.) a zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech veriteľa bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinností v neprímeraných výškach, všetko povinnosti a okolnosti, zaťažujúce iba dlžníka bez akejkoľvek obdobnej zmluvnej povinnosti na strane veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy, ako aj na neprímerane vysoký poplatok za spracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým

mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V rozpore s dobrými mravmi je pritom nielen obsah zmluvy ale aj samotný účel zmluvy (získať na úkor slabšej strany - spotrebiteľa neprimerane vysoký zisk). Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Následne súd skonštatoval neplatnosť Dohody o vyplnení zmenky (čl. 17). Takáto zmenka na základe neplatnej spotrebiteľskej zmluvy vôbec nemala byť vyplnená, ani následne indosovaná a nemožno na jej základe uplatňovať akékoľvek nároky. K absolútnej neplatnosti súd prihliada ex offo. Predložená zmenka, aj keď obsahuje všetky náležitosti zmenky, nezabezpečuje konkrétny záväzkový vzťah a to vzťah z poskytnutého úveru medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. V prípade spotrebiteľskej zmluvy je súd povinný skúmať kauzu a to aj napriek zneniu zákona č. 191/1950 Zb., ktorý je prekonaný nielen zmenou spoločenských vzťahov, ale aj citovanými smernicami a judikatúrou súdov. Absolútna neplatnosť zmluvy o úvere ako aj jej článku 17 a to dohody o zabezpečení zmenkou a vyplnení blanco zmenky, sama o sebe nie je dôvodom neplatnosti zmenky. Neplatnosť uvedenej dohody však znamená neexistenciu kauzálneho vzťahu medzi konkrétnou pohľadávkou a zmenkou, ktorá ju mala zabezpečovať. V uvedenom prípade teda nedošlo k platnému vzniku zmenkového záväzkového vzťahu. Navyše dohoda o vyplnení zmenky bola súčasťou všeobecných zmluvných podmienok vopred pripravených právnym predchodcom žalobcu a žalovaná nemala možnosť ju žiadnym spôsobom ovplyvniť. Súd ďalej poukázal na to, že postup prvého majiteľa zmenky je v rozpore s ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., lebo veriteľ a prvý majiteľ zmenky indosoval zmenku na žalobcu následne po zastavení exekučného konania, ktoré bolo vedené na základe tej istej zmenky, ktorá je podkladom tohto konania. Veriteľ teda po zistení, že práva zo zmenky nemôže s úspechom uplatniť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, indosoval túto zmenku na žalobcu, ktorý je právnickou osobou v Českej republike, v snahe postupovať podľa nariadenia 861/2007, pričom chcel dosiahnuť nárok, ktorý mu už raz právoplatne priznaný nebol. Veriteľ tak postupoval na škodu dlžníka v snahe doceliť následky spojené s indosovaním zmenky. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa žalobu zamietol okrem časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 164 eur od 20.02.2010 do zaplatenia, v ktorej časti bolo konanie zastavené z dôvodu čiastočného späťvzťatia žaloby.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť a návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania. Ako dôvod uviedol, že dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávajúcou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Súd prvého stupňa v dôvodoch rozhodnutia uvádza, že vykonal dokazovanie o. i. aj úverovou zmluvou, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, exekučným spisom i ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaná, však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom, či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhli. Žalobca predložil ako dôkaz svojich nárokov platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb., dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej nebolo žiadnych námietok, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonávanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3, 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke.

Ak tak neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej v Nariadení. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 veta prvá in fine O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovanú. Ak tak súd učinil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhov žalovanej a bez legitímneho podnetu, na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná sa tejto obrany nedovolávala, uplatnenú pohľadávku nerozporovala a svojím konaním ju prakticky uznala. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre neho dostatočný podklad pre zamietnutie žaloby. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských a základných slobôd. Prvostupňový súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal, z podľa neho, nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaná so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej,

že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Súdom uvádzané údajne nesporné skutočnosti neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súdom tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Žalovaná ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Súdom predovšetkým ignoroval § 17 zákona č. 191/1950 Zb., z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči novému majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo/3/2008 zo dňa 22.10.2008. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalovanému, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu prevzal súd a suploval aktivitu žalovanej. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Poukázal v tejto súvislosti na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.08.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000, kde pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní. Samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dluhu v čase jej vyplnenia. Z uvedeného vyplýva, že prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Vyplýva to z formulácie § 4 ods. 6 zákona a spojenia „v čase vyplnenia“ zo slov „vyplnenú veriteľom“, z ktorej je zrejmé, že zákonodarca pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, pretože inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie zo strany veriteľa. Z uvedeného vyplýva, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemôže byť ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmieniek. V ďalšom odkázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/16/2010 zo dňa 03.02.2010, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 79/2013 zo dňa 05.09.2013 i ďalšie rozhodnutia prvostupňových súdov, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 22.06.2016 a dospel k záveru, že žalobcom formulované odvolacie dôvody nie sú spôsobilé prívodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Súdom prvého stupňa pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z vykonaných dôkazov vyvodil správne skutkové závery a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa v celom rozsahu stotožňuje a na správne zdôvodnenie v celom rozsahu odkazuje.

V súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa:

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Po oboznámení sa s obsahom spisu, s výsledkami vykonaného dokazovania, so zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci ako aj správne právne vec posúdil.

Pokiaľ žalobca namietal nesprávny postup súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že vychádzal aj z iných dôkazov, než ktoré v návrhu predložil žalobca, je potrebné uviesť podľa názoru odvolacieho súdu, že ak súd prvého stupňa vykonal dokazovanie posudzujúc aj základný záväzkový vzťah, ktorým sa zmenka zabezpečovala, je možné tento procesný postup považovať za postup, ktorým bolo porušené právo účastníka na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky, v tomto zmysle námietky žalobcu odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Pokiaľ prvostupňový súd realizoval ex offo prieskum uplatnených zmenkových nárokov aj z hľadiska samotnej kauzy, ktorá predchádzala vystaveniu zmenky, tiež nekonal v rozpore s nariadením ani v rozpore s vnútroštátnym procesným právom. Opodstatnenosť ex offo prieskumu uplatnených zmenkových nárokov vyplývajúca z povinnosti poskytnúť spotrebiteľovi ochranu bola súdom prvého stupňa presvedčivo zdôvodnená a v tomto zmysle odvolacia námietka o porušovaní rovnosti procesných strán nemôže obstať.

Záver odvolacieho súdu o tom, že súd prvého stupňa sa pri posudzovaní veci, ktorá bola predmetom konania nedopustil pochybenia, podporujú aj závery vyplývajúce zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo prijaté na zasadnutí dňa 20.10.2015, podľa ktorého :

„I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ predložil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhľadne žiadnu nekalosť, či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich rozsah a povahu pri rešpektovaní povinností posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

Ak je vystavovateľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vykonávanom práve, aplikujúc správnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.”

Čo sa týka argumentácie súdu prvého stupňa vo vzťahu k neplatnosti zmenky odvolací súd sa s argumentmi, pre ktoré mal súd zmenku za neplatnú, stotožňuje a na dôvody uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu poukazuje.

Odvolací súd preto rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku, ktorým súd prvého stupňa konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 164 eur od 20.02.2010 do zaplatenia zastavil, ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Správnemu rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko návrh na priznanie

trov odvolacieho konania nebol odvolaciemu súdu predložený a žalobca, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, právo na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.